

21 Ιουλίου 1990

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 307/89).

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Κριτήρια — Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίων, Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ) — Αξιολόγηση υποψηφίων — Ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είχαν περίπου τα ίδια προσόντα — Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο προηγείτο σε αρχαιότητα από τον αιτητή κατά 2 1/2 περίπου χρόνια — Συστάσεις Προϊσταμένου υπέρ του αιτητή — Παραγνώριση συστάσεων από την Ε.Δ.Υ. χωρίς επαρκή αιτιολογία — Πλάνη περί τα πράγματα και το νόμο — Υπέρβαση εξουσίας — Ακύρωση της επίδικης απόφασης.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις προϊσταμένου — Αποτέλούν ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων — Είναι πολύ σημαντικές ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση για απόκλιση από αυτές — Εφαρμοστές νομικές και νομολογιακές αρχές.

15 Αίτηση Ακυρώσεως — Αντικείμενο — Παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας — Η ύπαρξη οφειλόμενης από το νόμο ενέργειας στην οποία αναφέρεται η "παράλειψη" του διοικητικού οργάνου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση πριν η παράλειψη καταστεί αντικείμενο προσφυγής κάτω από την πιο πάνω συνταγματική διάταξη.

25 Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Βεβαιωτική πράξη — Δεν είναι εκτελεστή — Η απλή επανάληψη του περιεχομένου προγενέστερης εκτελεστής πράξης ή απόφασης και η εμμονή της Διοίκησης σ' αυτή δε δημιουργεί από μόνη της έννομα αποτελέσματα — Νέα έρευνα —

Εφαρμοστές αρχές.

Η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε, με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια (αξία, προσόντα, αρχαιότητα), να επιλέξει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο για προαγωγή στην επίδικη θέση, παρά τη σύσταση του Διευθυντή για προαγωγή του αιτητή. Ο λόγος που δεν υιοθετήθηκε η σύσταση ήταν ότι δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη. 5

Ο αιτητής ζήτησε από την Ε.Δ.Υ. αναθεώρηση της επίδικης απόφασης. Το αίτημά του απορρίφθηκε λόγω της ανυπαρξίας νέων στοιχείων που να δικαιολογούν την αναθεώρηση. Με την προσφυγή του ζητά: α) ακύρωση της απόφασης για προαγωγή του ενδιαφερομένου προσώπου, β) ακύρωση της παράλειψης για δική του προαγωγή και γ) ακύρωση της απόφασης για απόρριψη του αιτήματός του για αναθεώρηση της απόφασης της Ε.Δ.Υ.. 10 15

Η Ε.Δ.Υ. ήγειρε δύο προδικαστικές ενστάσεις:

- 1) Η μη προαγωγή του αιτητή δε συνιστά "παράλειψη" μέσα στην έννοια της παρ. 1 του Άρθρου 146 του Συντάγματος. 20
- 2) Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. για μη αναθεώρηση της απόφασής της αποτελεί επιβεβαιωτική πράξη προγενέστερης απόφασης της Ε.Δ.Υ., δηλαδή της απόφασής της για προαγωγή του ενδιαφερομένου προσώπου. 25

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε τις προδικαστικές ενστάσεις και αποφάνθηκε σχετικά ότι:

Ο διορισμός με προαγωγή ενός από τους υποψηφίους δε λογίζεται ως παράλειψη του διοικητικού οργάνου να διορίσει κάποιιο άλλο υποψήφιο που επίσης επιδιώκει διορισμό στην ίδια κενή θέση. 30

Η βεβαιωτική πράξη δεν υπάγεται στο δικαστικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, λόγω του ότι δεν είναι πράξη εκτελεστή. Η απλή επανάληψη περιεχομένου προγενέστερης εκτελεστής πράξης δε δημιουργεί από μόνη της έννομα αποτελέσματα εκτός αν λήφθηκε μετά από νέα έρευνα με βάση νέα στοιχεία που για πρώτη φορά τέθηκαν ενώπιον της Διοίκησης. Η ύπαρξη νέας έρευνας είναι θέμα πραγματικό. 35 40

Αναφορικά με τον βασικό ισχυρισμό του αιτητή που αναφέρεται στη μη υιοθέτηση από την Ε.Δ.Υ. της σύστασης του Διευθυντή γιατί, κατά τη γνώμη της Ε.Δ.Υ., δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη,

το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι:

5 Η απόφαση της Έ.Δ.Υ. να μην υιοθετήσει τη σύσταση του Διευθυντή, δε βασιζόταν σε διαπίστωση ότι αυτή δε συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων. Η Ε.Δ.Υ. είχε όμως υποχρέωση να προβεί σε ρητό εύρημα πάνω στο θέμα αυτό, πράγμα που δεν έπραξε.

10 Το πρόβλημα δεν έγκειται στο σύντομο των συστάσεων των Διευθυντών. Οι σύντομες συστάσεις παραμένουν έγκυρες αν συνάδουν με το περιεχόμενο των φακέλων και αγνοούνται αν είναι αντίθετες ή δεν συνάδουν προς την όλη εικόνα των υποψηφίων, όπως φαίνεται από τις εμπιστευτικές εκθέσεις και τα στοιχεία των φακέλων ή αν είναι παράλογες.

15 Στην περίπτωση που ο Διευθυντής δίδει αιτιολογία για τις συστάσεις του, οι συστάσεις πρέπει να συνάδουν με την αιτιολογία αυτή και να θεμελιώνονται πάνω στα τρία καθιερωμένα κριτήρια.

20 Στην παρούσα υπόθεση, η σύσταση του Διευθυντή έπρεπε να ληφθεί υπόψη από την Ε.Δ.Υ. στην αξιολόγηση και στη σύγκριση των υποψηφίων, εφόσο δεν ήταν αντίθετη με την όλη εικόνα που συνθέταν οι εμπιστευτικές εκθέσεις και οι φακέλοι των υποψηφίων. Η αιτιολογία της Ε.Δ.Υ. για μη υιοθέτησή της δεν ευσταθεί με αποτέλεσμα να πάσχει η τελική απόφασή της. Κατά συνέπεια η Ε.Δ.Υ. ενήργησε
25 κάτω από πλάνη αναφορικά με τα πράγματα και το νόμο και η επιδικη απόφαση λήφθηκε καθ' υπέρβαση εξουσίας και ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

30 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Vludag v. Republic, 3 R.S.C.C. 131,

Χατζηχαμπής ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1947,

35

Kolokassides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 542,

Varnava v. Republic (1968) 3 C.L.R. 566,

40

Kyprianides ν. Republic (1982) 3 C.L.R. 611,

Spyrou v. Republic (1983) 3(A) C.L.R. 354,

Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079,

<i>Theodosiou v. Republic</i> , 2 R.S.C.C. 44,	
<i>Spanos v. Republic</i> (1985) 3(C) C.L.R. 1826,	
<i>Καϊτπάνης και Άλλοι v. Δημοκρατίας</i> (1990) 3 A.A.Δ. 1294,	5
<i>Republic v. Harris</i> (1985) 3(A) C.L.R. 106,	
<i>Georghiou v. Republic</i> (1976) 3 C.L.R. 74,	10
<i>Republic v. Koufettas</i> (1985) 3(C) C.L.R. 1950,	
<i>Δημοκρατία v. Βασιλείου</i> (1990) 3 A.A.Δ. 226,	
<i>Christodoulides and Another v. Educational Service Commission</i> (1986) 3(B) C.L.R. 1637,	15
<i>Yiangoullis v. Republic</i> (1988) 3(A) C.L.R. 266,	
<i>Καϊλής και Άλλος v. Δημοκρατίας</i> (1990) 3 A.A.Δ. 2135,	20
<i>Rousos v. Republic</i> (1986) 3(A) C.L.R. 723.	
Προσφυγή.	
Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προήγαγε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στη θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίων, Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, αντί του αιτητή.	25
A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.	30
Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Καθ' ης η αίτηση.	35
E. Ευσταθίου, για το Ενδιαφερόμενο Πρόσωπο.	
<i>Cur. adv. vult.</i>	
ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Στις 14 Μαρτίου, 1989, η καθ' ης η αίτηση Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως Ε.Δ.Υ., αποφάσισε να προάξει το Ενδιαφερόμενο Μέρος αντί του Αιτητή στην κενή θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίων, Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο (ΑΤΙ), από 1/4/1989. Η απόφαση	40

αυτή κατέστη εκτελεστή με τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 21 Απριλίου 1989. Μεταγενέστερα, με επιστολή της με ημερομηνία 18 Μαΐου 1989, η Ε.Δ.Υ. πληροφόρησε τον Αιτητή για την πιο πάνω απόφαση.

5

Σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας, όπως είχε εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του με αριθμό 21.657 και ημερομηνία 29 Απριλίου, 1982, η θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίων, ΑΤΙ, που είχε κενωθεί όταν ο κάτοχός της άφυπηρετήσε την 1/9/1988, είναι θέση προαγωγής. Για την πλήρωσή της ακολουθήθηκε η συνηθισμένη διαδικασία η οποία άρχισε με επιστολή-πρόταση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο οποίο υπάγεται το ΑΤΙ, με ημερομηνία 1 Σεπτεμβρίου, 1988, στον Πρόεδρο της Ε.Δ.Υ.. Με βάση τις Κανονιστικές Διατάξεις που διέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες και τη μέθοδο ενέργειας Τμηματικών Επιτροπών σύμφωνα με το άρθρο 36 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987 (Κανονιστική Διάταξη 3), η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε στη συνεδρία της με ημερομηνία 23 Σεπτεμβρίου, 1988, να σταλεί στον Πρόεδρο της αρμόδιας Τμηματικής Επιτροπής από το Γραμματέα της Ε.Δ.Υ. κατάλογος των υποψηφίων για προαγωγή μαζί με τους Φακέλους των Εμπιστευτικών Εκθέσεων και το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης.

25

Η Τμηματική Επιτροπή επιλήφθηκε του θέματος και στην Έκθεσή της προς την Ε.Δ.Υ. με ημερομηνία 1 Φεβρουαρίου 1989 αναφέρει ότι εξέτασε τον κατάλογο των τριών υποψηφίων για προαγωγή (στον οποίο περιλαμβάνονταν ο Αιτητής και το Ενδιαφερόμενο Μέρος) και διαπίστωσε ότι και οι τρεις υποψήφιοι κατείχαν τα προσόντα που καθορίζονται στο σχετικό Σχέδιο Υπηρεσίας και ότι, αφού έλαβε υπόψη τα προσόντα, την αξία, την αρχαιότητα και τις Ετήσιες Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων κατάληξε στην ομόφωνη απόφαση να συστήσει και τους τρεις υποψήφιους ως κατάλληλους για προαγωγή στην επίδικη κενή θέση.

35

Στις 10 Φεβρουαρίου, 1989, ο Αιτητής έστειλε στην Ε.Δ.Υ. επιστολή-στην-οποία-επισύναψε-ενημερωμένο-βιογραφικό του σημείωμα για δική της χρήση και πληροφόρηση και για ενημέρωση του προσωπικού του φακέλου. Το σημείωμα αυτό περιλάμβανε μακροσκελή και πολύ λεπτομερή κατάλογο των προσόντων του.

40

Στη συνεδρία της με ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου, 1989, η

Ε.Δ.Υ. ασχολήθηκε και πάλι με το θέμα της πλήρωσης της επίδικης κενής θέσης και "αφού έλαβε υπόψη τα ενωπιόν της στοιχεία και με βάση τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, αποφάσισε να εξετάσει το θέμα πλήρωσης της πιο πάνω κενής θέσης σε ημερομηνία που θα οριστεί αργότερα. Στη συνεδρίαση να κληθεί να παραστεί και ο Διευθυντής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου"*.

Όπως έχω ήδη αναφέρει, η επιλογή του Ενδιαφερομένου Μέλους για προαγωγή αποφασίστηκε στη Συνεδρία της Ε.Δ.Υ. με ημερομηνία 14 Μαρτίου, 1989. Παραθέτω αυτούσιο το σχετικό απόσπασμα από το πρακτικό που τηρήθηκε και αποτελεί μέρος του Παραρτήματος 7 του συνημμένου στην Ένσταση της Ε.Δ.Υ..

"Στη συνεδρίαση ήταν παρών και ο Διευθυντής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου κ. Θεμιστοκλής Δράκος.

Αυτός ανέφερε τα εξής:

Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους, αξία, προσόντα και αρχαιότητα, κρίνει ως επικρατέστερο και συστήνει το Σάββα Σαββίδη.

Στο σημείο αυτό ο Διευθυντής αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

Στη συνέχεια η Επιτροπή ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων.

Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιαστά στοιχεία από το φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τη σύσταση του Διευθυντή.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι Εκθέσεις τους στα τέσσερα τελευταία χρόνια:

---

*Δέστε επί του προκειμένου το πρακτικό - συνημμένο ως Παράρτημα 6 στην Ένσταση της Ε.Δ.Υ..

1. Χρυσοστόμου Πέτρος: 1985 "Ε" (12-0-0)
 1986 "Ε" (12-0-0)
 1987 "Ε" (12-0-0)
 1988 "Ε" (8-3-1)

5

2. Σιαμμάς Ανδρέας: 1985 "Ε" (11-1-0)
 1986 "Ε" (11-1-0)
 1987 "Ε" (11-1-0)
 1988 "Ε" (8-1-3)

10

3. Σαββίδης Σάββας Ε: 1985 "Ε" (12-0-0)
 1986 "Ε" (12-0-0)
 1987 "Ε" (12-0-0)
 1988 "Ε" (11-1-0)

15

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων, καθώς και την αρχαιότητά τους, η οποία φαίνεται στον ενώπιον της Επιτροπής κατάλογο των υποψηφίων.

20

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, δεν υιοθέτησε τη σύσταση του Διευθυντή, την οποία έκρινε ως μη επαρκώς αιτιολογημένη και αντί του Σαββίδη επέλεξε για προαγωγή τον Πέτρο Χρυσοστόμου, ο οποίος είναι πρώτος σε αρχαιότητα ανάμεσα στους τρεις υποψήφιους, προηγούμενος μάλιστα του Σαββίδη κατά δύο χρόνια και τέσσερις μήνες στην παρούσα τους θέση και έχει καθ' όλα εξαιρετες Εμπιστευτικές Εκθέσεις στα τρία από τα τέσσερα τελευταία χρόνια, όπως και ο Σαββίδης. Σ' ό,τι αφορά την Έκθεση του Χρυσοστόμου για το 1988, η Επιτροπή δυσκολεύεται να αντιληφθεί πώς, χωρίς να δίνεται οποιαδήποτε εξήγηση, η βαθμολογία του στην παράγραφο "Ικανότης Γραπτής Εκφράσεως" υποβιβάστηκε από "Εξάίρετος" που ήταν τα προηγούμενα χρόνια σε "Καλός".

35

Η Επιτροπή, επιλέγοντας το Χρυσοστόμου, δεν παράλειψε να λάβει υπόψη τα προσόντα του Σαββίδη, έκρινε όμως με βάση το σύνολο των ενωπίων της στοιχείων το Χρυσοστόμου ως επικρατέστερο για προαγωγή.

40

Συμπερασματικά, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενωπίων της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα) ότι ο Πέτρος Χρυσοστόμου υπερέχει των άλλων υποψηφίων

και αποφάσισε να τον προαγάγει σαν τον πιο κατάλληλο στη μόνιμη (Προϋπ. Αναπτ.) θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίου, Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, από 1.4.89."

Με επιστολή* του που έστειλε στην Ε.Δ.Υ. με ημερομηνία 3 5
Απριλίου, 1989, ο Αιτητής υπόβαλε αίτημα για την επανεξέταση του θέματος της πλήρωσης της επίδικης κενής θέσης και την αναθεώρηση της επίδικης απόφασης της Ε.Δ.Υ.. Σε συνέχεια της επιστολής αυτής, ο Αιτητής έστειλε στην Ε.Δ.Υ. δεύτερη επιστολή** 10
με ημερομηνία 10 Απριλίου, 1989, στην οποία περιγράφει διάφορες δραστηριότητες του στο ΑΤΙ μέσα στη διάρκεια των τελευταίων δυο χρόνων.

Στη συνεδρία της με ημερομηνία 24 Απριλίου, 1989, η Ε.Δ.Υ. 15
εξέτασε το πιο πάνω αίτημα του Αιτητή για επανεξέταση της πλήρωσης της επίδικης κενής θέσης και αποφάσισε να το απορρίψει*** γιατί "αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της σχετικά στοιχεία, περιλαμβανομένων και των παραστάσεων του Σάββα Σαββίδη, έκρινε ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε νέο στοιχείο που να δικαιολογεί αναθεώρηση της απόφασής της για προαγωγή του Πέτρου Χρυσοστόμου. Άλλωστε, η Επιτροπή κατά την εξέταση της 20
πλήρωσης της θέσης, στη συνεδρίασή της με ημερομηνία 14.3.89, είχε ενώπιόν της και τον Προσωπικό Φάκελο του Σαββίδη, στον οποίο περιέχεται και το σημειώμά του ημερομηνίας 10.2.89 σχετικά με την πείρα και τα προσόντα του". Ύστερα από τα πιο πάνω 25
η Ε.Δ.Υ. επαναβεβαίωσε την απόφασή της με ημερομηνία 14 Μαρτίου 1989 για προαγωγή του Ενδιαφερομένου Μέρους.

Με την παρούσα προσφυγή του, που καταχώρησε στις 8 30
Μαΐου, 1989, ο Αιτητής ζητά τις πιο κάτω τρεις θεραπείες:

"1. Διακήρυξη του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση 35
του καθ' ου η αίτηση που δημοσιεύτηκε στις 21.4.89 στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης με την οποία προήγαγε τον Πέτρο Χρυσοστόμου στη θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίων στο Α.Τ.Ι. από 1.4.89 αντί και/ή στη θέση του αιτητή είναι άκυρη και στερημένη οποιοδήποτε έννομου αποτελέσματος.

2. Διακήρυξη του Δικαστηρίου ότι η άρνηση και/ή παράλειψη

* Μέρος Παραρτήματος 8 συνημμένου στην Ένσταση της Ε.Δ.Υ..

** Μέρος Παραρτήματος 8^α συνημμένου στην Ένσταση της Ε.Δ.Υ..

*** Δείτε πρακτικό συνημμένο στην Ένσταση της Ε.Δ.Υ. ως Παράρτημα 9.

του καθ' ου η αίτηση να προαγάγει τον αιτητή στη θέση Επιθεωρητή Εργαστηρίου στο Α.Τ.Ι. είναι άκυρη, παράνομη και πως ό,τι παράληφθηκε θα πρέπει να διενεργηθεί.

5 3. Διακήρυξη του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του καθ' ου η αίτηση να απορρίψει τις ενστάσεις του αιτητή ημερομ. 3.4.89 και 10.4.89 είναι άκυρη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος."

10 Πριν αναφερθώ στα νομικά σημεία πάνω στα οποία ο Αιτητής βασίζει την προσφυγή του, νομίζω ότι θα πρέπει πρώτα να αναφερθώ και να εξετάσω τις προδικαστικές ενστάσεις αναφορικά με τις πιο πάνω αιτούμενες θεραπείες με αριθμό 2 και 3, τις οποίες έχει εγείρει με την Ένστασή της η Ε.Δ.Υ. και τις οποίες
15 έχει υιοθετήσει με την Ένστασή του το Ενδιαφερόμενο Μέρος.

Αναφορικά με τη θεραπεία με αριθμό 2 που ζητά ο Αιτητής, η προδικαστική ένσταση είναι ότι η μη επιλογή του Αιτητή για προαγωγή στην επίδικη θέση δε συνιστά "παράλειψη" εντός της
20 έννοιας της παραγράφου 1 του άρθρου 146 του Συντάγματος. Αναφορικά δε με τη θεραπεία με αριθμό 3, η προδικαστική ένσταση είναι ότι η προσβαλλόμενη με αυτή απόφαση της Ε.Δ.Υ. αποτελεί επιβεβαιωτική πράξη προγενέστερης απόφασης της Ε.Δ.Υ. με ημερομηνία 14 Μαρτίου, 1989.

25 Έχω εξετάσει με προσοχή τα επιχειρήματα που οι ευπαιδευτοί δικηγόροι των διαδίκων έχουν προβάλει υπέρ και κατά των προδικαστικών ενστάσεων και για τους λόγους που θα αναφέρω πιο κάτω, έχω φθάσει στο συμπέρασμα ότι και οι δυό προδικαστικές
30 ενστάσεις ευσταθούν και ως εκ τούτου οι θεραπείες με αριθμό 2 και 3 που ζητά ο Αιτητής απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Ούτε υπάρχει ούτε θα μπορούσε να υπάρξει ισχυρισμός ότι στην παρούσα περίπτωση, η προαγωγή του Αιτητή στην επίδικη
35 κενή θέση αποτελούσε ενέργεια στην οποία η Ε.Δ.Υ. όφειλε κατά το νόμο να προβεί. Η ύπαρξη τέτοιας οφειλόμενης από το νόμο ενέργειας στην οποία αναφέρεται η "παράλειψη" του διοικητικού οργάνου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση πριν η παράλειψη καταστεί αντικείμενο προσφυγής κάτω από την παράγραφο 1 του
40 άρθρου 146 του Συντάγματος. Από τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας της Κύπρου, το τότε Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο τόνισε στην υπόθεση *Mustafa Hamza Uludag v. Republic*, 3 Α.Α.Σ.Δ. 131, ότι ο διορισμός με προαγωγή ενός από τους υποψηφίους στην υπό πλήρωση κενή θέση δε λογίζεται ως παράλειψη του

διοικητικού οργάνου που προβαίνει στο διορισμό αυτό να διορίσει κάποιο άλλο υποψήφιο που επίσης επιδιώκει διορισμό στην ίδια κενή θέση. Έχω πρόσφατα προβεί σε ανασκόπηση της νομολογίας πάνω στο προκείμενο θέμα στην Προσφυγή **Χατζηχαμηλής ν. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 1947 και παραθέτω το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση που έδωσα στις 8 Ιουνίου, 1990, το οποίο εφαρμόζεται και καλύπτει πλήρως την πρώτη προδικαστική ένσταση στην παρούσα υπόθεση:

"Πριν ασχοληθώ με τους λόγους ακύρωσης της επίδικης απόφασης που προβάλλονται στην αίτηση, θα πρέπει να παρατηρήσω ότι η διακήρυξη που ζητά ο αιτητής με την πρώτη από τις δυο θεραπείες που επικαλείται, η οποία παρατίθεται αντούσια πιο πάνω, είναι ολότελα αδύνατο να εκδοθεί ακόμα και στην περίπτωση που όλα τα νομικά σημεία στα οποία βασίζεται η προσφυγή αποδειχθούν βάσιμα. Η διακήρυξη που ο αιτητής ζητά στην πρώτη παράγραφο της προσφυγής αφορά αποκλειστικά την παράλειψη της Ε.Ε.Υ. να προάξει τον αιτητή σε μια από τις επίδικες κενές θέσεις και την κήρυξή της ως άκυρης από το Δικαστήριο. Το γεγονός της μη επιλογής του αιτητή για προαγωγή δεν αποτελεί σύμφωνα με τη νομολογία "παράλειψη" με το νόημα της παραγράφου 1 του άρθρου 146 του Συντάγματος και είναι, επομένως, εκτός της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου. Για να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής κάτω από το άρθρο 146 η "παράλειψη" πρέπει να αναφέρεται σε πράξη ή απόφαση που το διοικητικό όργανο έχει, σύμφωνα με το Νόμο, καθήκον και υποχρέωση να λάβει και όχι απλώς διακριτική ευχέρεια. Σε περιπτώσεις διορισμού ή προαγωγής όπως η παρούσα, η οφειλόμενη από την Ε.Ε.Υ. ενέργεια είναι η πλήρωση της κενής θέσης με τον κατάλληλο κατά την κρίση της υποψήφιο με βάση το Νόμο και τις αρχές του διοικητικού δικαίου. Σχετική επί του προκειμένου είναι η απόφαση **Κλεάργος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας μέσω Ε.Δ.Υ.** (1989) 3 Α.Α.Δ. 1318. Σχετικές, μεταξύ άλλων, είναι και οι υποθέσεις **Αγάπιος Παπαγαπίου ν. Δημοκρατίας** (1989) 3 Α.Α.Δ. 1604, και **Πετούσης ν. Α.Η.Κ.** (1989) 3 Α.Α.Δ. 1230."

Αναφορικά με τη δεύτερη προδικαστική ένσταση που αναφέρεται στη θεραπεία με αριθμό 3 της Αίτησης, θα ήθελα να τονίσω ότι η αναθεωρητική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου κάτω από το άρθρο 146 του Συντάγματος περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας εκτελεστών μόνο διοικητικών πράξεων, δηλαδή πράξεων με τις οποίες το διοικητικό όργανο κοινοποιεί τη βούλησή του πάνω σε κάποιο θέμα ή αίτημα στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή πρόσωπα, πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι των δι-

οικουμένων και που ενέχουν το στοιχείο της άμεσης εκτέλεσης. Η βεβαιωτική πράξη δεν είναι πράξη εκτελεστή. Η απλή επανόληψη του περιεχομένου προγενέστερης εκτελεστής πράξης ή απόφασης και η εμμονή της Διοίκησης σ' αυτή δε δημιουργεί από μόνη της έννομα αποτελέσματα, εκτός αν λήφθηκε σαν αποτέλεσμα νέας έρευνας που διεξήχθη με βάση νέα στοιχεία που για πρώτη φορά τέθηκαν ενώπιόν της και αξιολογήθηκαν και συνεκτιμήθηκαν μαζί με εκείνα τα οποία η Διοίκηση είχε μέχρι τότε υπόψη της. Υπάρχει ξεκάθαρη και συνεπής νομολογία πάνω στις θέσεις που έχω εκθέσει πιο πάνω και ενδεικτικά αναφέρω τις υποθέσεις 1) **Kolokassides v. Republic** (1965) 3 C.L.R. 542, 2) **Varnava v. Republic** (1968) 3 C.L.R. 566, 3) **Kyprianides v. Republic** (1982) 3 C.L.R. 611, 4) **Spyrou v. Republic** (1983) 3(A) C.L.R. 354 και 5) **Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας** (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079.

Πότε υπάρχει νέα έρευνα είναι θέμα πραγματικό όπως τονίζει ο Στασινόπουλος στο πιο κάτω απόσπασμα του βιβλίου του "Δίκαιον των Διοικητικών Διαφορών" (1964), 4η Έκδοση, σελ. 176:

"Πότε υπάρχει νέα έρευνα. - Πότε υπάρχει νέα έρευνα, είναι ζήτημα πραγματικών. Θεωρείται όμως γενικώς νέα έρευνα η λήψις υπόψιν νέων ουσιωδών νομικών ή πραγματικών στοιχείων, κρίνεται δε αυστηρώς το χρησιμοποιηθέν νέον υλικόν, διότι δεν πρέπει ο απολέσας την προθεσμίαν δια την προσβολήν μιας εκτελεστής πράξεως, να δύναται να καταστρατηγή την προθεσμίαν ταύτην δια της δημιουργίας νέας πράξεως, η οποία εξεδόθη κατ' επίφασιν μεν κατόπιν νέας ερεύνης, κατ' ουσίαν όμως επί τη βάσει των αυτών στοιχείων. Ούτω, δεν θεωρείται νέα έρευνα η παραπομπή της υποθέσεως εκ νέου εις συμβούλιον, προς εξέτασιν από νομικής αποκλειστικώς πλευράς ή η παραπομπή προς γνωμάτευσιν εις το νομικόν συμβούλιον ή η επίκλησις άλλης νομικής διατάξεως εκτός εκείνης εφ' ης είχε στηριχθή η αρχική πράξις, εφ' όσον δεν γίνεται επίκλησις και νέων πραγματικών στοιχείων.

Νέα έρευνα υπάρχει ιδίως εάν, προ της εκδόσεως της νεωτέρας πράξεως, λαμβάνη χώραν εξέτασις στοιχείων κρίσεως νεωστί προκυπτόντων ή προϋπαρχόντων μεν αλλά τέως αγνώστων, άτινα νυν λαμβάνονται προσθέτως διά πρώτην φοράν υπ' όψιν. Ομοίως, νέαν έρευναν συνιστά η διενέργεια αυτοψίας ή η συλλογή συμπληρωματικών επί της υποθέσεως πληροφοριών."

Η απαραίτητη νέα έρευνα δεν έχει διεξαχθεί στην παρούσα περίπτωση ούτε είχαν προσκομισθεί από τον Αιτητή νέα στοιχεία

για να αποτελέσουν αντικείμενο τέτοιας έρευνας από την Ε.Δ.Υ., πριν τη λήψη της απόφασής της με ημερομηνία 24 Απριλίου, 1989, με την οποία είχε απορριφθεί το αίτημά του για επανεξέταση της πλήρωσης της κενής επίδικης θέσης.

5

Αναφορικά τώρα με την ουσία της προσφυγής που περιορίζεται στη θεραπεία με αριθμό 1, ο Αιτητής στηρίζει την Αίτησή του στα πιο κάτω νομικά σημεία:

"1. Ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα γιατί όταν προέβαινε στη προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση δεν έλαβε υπ' όψη ή/και δεν εξέτασε καθόλου την αξία, τα προσόντα, την πείρα, την αρχαιότητα και την ικανότητα του αιτητή.

10

2. Το ενδιαφερόμενο μέρος δεν ήταν κατάλληλο ή/και προσο- ντούχο προς προαγωγή, συγκρινόμενο δε έναντι του αιτητή υστερεί καταφανώς, η δε προαγωγή του είναι αποτέλεσμα πλά- νης ή ελλιπούς έρευνας.

15

3. Το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης ή/και απόφασης είναι άκυρη, παράνομη και αντίκειται στο Νόμο και στους Κανο- νισμούς και στις αρχές της χρηστής διοίκησης και/ή είναι προϊόν κατάχρησης ή υπέρβασης εξουσίας.

20

4. Ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε με δυσμενή διάκριση κατά του αιτητή, γιατί υπερέχει καταφανώς του ενδιαφερομένου μέρους σε αξία και προσόντα.

25

5. Ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε καθ' υπέρβαση ή/και κατάχρη- ση εξουσίας γιατί δεν επέλεξε τον καταλληλότερο από τους υποψηφίους.

30

6. Οι προσβαλλόμενες πράξεις στερούνται της δεούσης ή και νόμιμης δικαιολογίας ή/και αιτιολογίας ή/και νομιμότητας."

35

Η Ε.Δ.Υ. στηρίζει την Ένστασή της στους ισχυρισμούς της ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ορθή και νόμιμη και ότι λή- φθηκε ύστερα από ορθή άσκηση από την Ε.Δ.Υ. της διακριτικής της εξουσίας μετά που λήφθηκαν υπόψη όλα τα νόμιμα και ου- σιώδη κριτήρια, στοιχεία και γεγονότα.

40

Τέλος, η Ένσταση του Ενδιαφερόμενου Μέρους στηρίζεται στα πιο κάτω νομικά σημεία:

"1. Το Ενδιαφερόμενο Μέρος Πέτρος Χρυσοστόμου υιοθετεί το περιεχόμενο της ενστάσεως της καταχωρηθείσης υπό των Καθ' ων η Αίτησις και περαιτέρω ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

5 2. Οι Νομικοί Λόγοι ακυρώσεως τους οποίους επικαλείται ο Αιτητής είναι ασαφείς, στερούνται ουσιαστικής βάσεως και δεν υποστηρίζονται υπό επαρκών ή οιονδήποτε στοιχείων για να δύναται να προχωρήσει και επιτύχει η προσφυγή.

10 3. Η προσβαλλόμενη απόφασις πάσθηκε ορθά και νόμιμα συμφώνως των σχετικών Νόμων με σωστή ενάσκηση των εξουσιών που ο σχετικός Νόμος δίδει εις την Επιτροπή και αφού λήφθηκαν υπόψιν όλα τα ουσιώδη γεγονότα, νόμιμα κριτήρια και στοιχεία.

15 4. Η επίδικη απόφασις είναι δεόντως αιτιολογημένη και ελήφθη από την καθ' ης η Αίτησις Επιτροπή μετά από επαρκή και δέουσα έρευνα με βάση όλα τα γεγονότα και περιστασιακά της υποθέσεως."

20 Θα ασχοληθώ πρώτα με το βασικό ισχυρισμό του Αιτητή που αναφέρεται στη μη υιοθέτηση από την Ε.Δ.Υ. της σύστασης του Διευθυντή του ΑΤΙ γιατί, κατά τη γνώμη της Ε.Δ.Υ., η σύσταση αυτή δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.

25 Το άρθρο 44(3) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1967, (Νόμος αρ. 33 του 1967) όπως τροποποιήθηκε, προνοεί τα εξής:

30 "44(3) Κατά την προαγωγήν η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψιν τας περί των υποψηφίων ετησίας εμπιστευτικές εκθέσεις και τας επί τούτο συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος εν τω οποίω η κενή θέσις."

35 Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι η σημασία της σύστασης του Προϊσταμένου του Τμήματος, που αποτελεί ανεξάρτητο στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των υποψηφίων* είναι τόσο σημαντική ώστε να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση για απόκλιση από αυτή. Η κλασσική αυθεντία πάνω στο προκείμενο θέμα είναι η απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου (όπως ήταν το 1961) στην υπόθεση *Theodosiou v. Republic* 2 R.S.C.C. 44, από την

* Δέστε επί του προκειμένου *Spanos v. Republic* (1985) 3(C) C.L.R. 1826 και συνεκδικαζόμενες προσφυγές αρ. 286/88, 320/88, 367/88 και 881/88, *Ανδρέας Καϊτάνης και Άλλοι v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1294.

οποία παραθέτω το πιο κάτω απόσπασμα:

"In the opinion of the Court the recommendation of a Head of Department or other senior responsible officer, and especially so in cases where specialized knowledge and ability are required for the performance of certain duties, is a most vital consideration which should weigh with the Public Service Commission in coming to a decision in a particular case and such recommendation should not be lightly disregarded. If the Public Service Commission is of the opinion that for certain reasons such recommendation cannot be adopted then as a rule such Head of Department or other officer concerned should be invited by the Public Service Commission to explain his views in order that the Public Service Commission may have full benefit thereof, a course which has not been followed in this case.

If, nevertheless, the Public Service Commission comes to the conclusion not to follow the aforesaid recommendation it is to be expected for the effective protection of the legitimate interests, under Article 151 in conjunction with Article 146 of the Constitution, of the candidates concerned, that the reasons for taking such an exceptional course would be clearly recorded in the relevant minutes of the Public Service Commission. Failure to do so would not only render the work of this Court more difficult in examining the validity of the relevant decision of the Public Service Commission but it might deprive such Commission of a factor militating against the inference that it has acted in excess or abuse of power."

Οι λόγοι για τους οποίους αποδίδεται μεγάλη σημασία στις συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που η εκτέλεση των καθηκόντων της υπό πλήρωση κενής θέσης απαιτεί εξειδικευμένη γνώση και ικανότητα, είναι ευνόητοι. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος είναι σε καλύτερη θέση από οποιοδήποτε άλλο να εκτιμήσει τα απαιτούμενα καθήκοντα της θέσης της οποίας σκοπείται η πλήρωση, τη σχέση ή συνάφεια των προσόντων ακαδημαϊκών και άλλων κάθε υποψηφίου με τα καθήκοντα αυτά και το βαθμό καταλληλότητας κάθε υποψηφίου να εκτελέσει τα καθήκοντα αυτά με την απαιτούμενη επάρκεια. Σχετική πάνω στο προκείμενο θέμα είναι η απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση της *Republic v. Harris* (1985) 3 C.L.R. 106, στην οποία τονίστηκαν και τα εξής: Πρώτο, στις περιπτώσεις που ο Προϊστάμενος του Τμήματος αιτιολογεί ρητά τις συστάσεις του στο διοικητικό όργανο που είναι επιφορτισμένο με την πλήρωση

της κενής θέσης, οι συστάσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο δικαστικού ελέγχου· δεύτερο, αν και το διοικητικό όργανο δεν αποτελεί απλώς την ηχώ της φωνής του Προϊσταμένου του Τμήματος, οι συστάσεις του οποίου δεν το δεσμεύουν στην επιλογή, κατά τη δική του αποκλειστική κρίση, του καταλληλότερου υποψηφίου για την πλήρωση της θέσης, δε θα πρέπει να τις αγνοεί χωρίς τη δέουσα περίσκεψη, οφείλει δε να δίδει ειδική αιτιολογία σε περίπτωση που πιστεύει ότι θα πρέπει να μην τις υιοθετήσει· και τρίτο, η ειδική αυτή αιτιολογία είναι αντικείμενο δικαστικού ελέγχου από το διοικητικό Δικαστήριο.

Η υπόθεση του παρόντος Αιτητή θα πρέπει επίσης να εξεταστεί υπό το φως των αποφάσεων της Ολομέλειας στις υποθέσεις 1) *Georghiou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 74 και 2) *Republic v. Koufettas* (1985) 3(C) C.L.R. 1950, στις οποίες τονίστηκε ότι όταν οι συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος για τους υφιστάμενους του δε συνάδουν με τη γενική εικόνα που παρουσιάζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις, θα πρέπει είτε να αγνοηθούν είτε να αποδοθεί σ' αυτές περιορισμένη μόνο βαρύτητα.

Όπως φαίνεται από το πρακτικό της συνεδρίας της Ε.Δ.Υ. της ημέρας που λήφθηκε η επίδικη απόφαση, το οποίο έχω παραθέσει πιο πάνω, ο Διευθυντής του ΑΤΙ που ήταν παρών στη συνεδρία, σύστησε για προαγωγή τον Αιτητή. Η Ε.Δ.Υ. δεν υιοθέτησε τη σύσταση αυτή γιατί έκρινε ότι δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη. Το ερώτημα που εγείρεται είναι αν ευσταθεί ή όχι η αιτιολογία αυτή της Ε.Δ.Υ.. Σύμφωνα με το ίδιο πρακτικό, ο Διευθυντής του ΑΤΙ φαίνεται να διατύπωσε τη σύστασή του στην παρούσα περίπτωση με τον πιο κάτω λακωνικό τρόπο: "Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους, αξία, προσόντα και αρχαιότητα, κρίνει ως επικρατέστερο και συστήνει το Σάββα Σαββίδη" (Αιτητή). Η Ε.Δ.Υ. δε φαίνεται να έχει ζητήσει από το Διευθυντή είτε να επεξηγήσει τη σύστασή του είτε να την αιτιολογήσει πιο αναλυτικά ή πιο λεπτομερειακά. Η Ε.Δ.Υ. δεν εξέφρασε ρητά οποιαδήποτε άποψη αναφορικά με το κατά πόσο η σύσταση του Διευθυντή συνάδει ή όχι με την όλη εικόνα για την καταλληλότητα των υποψηφίων που συνθέτουν όλα τα στοιχεία που περιέχονται στους προσωπικούς και εμπιστευτικούς τους φακέλους. Όμως, εξυπακούεται από το όλο κείμενο του σχετικού πρακτικού ότι η Ε.Δ.Υ. δε διεπίστωσε ότι η σύσταση του Διευθυντή δε συνάδει με τα στοιχεία των φακέλων. Όπως και να έχουν τα πράγματα, επιβάλλεται, κατά τη γνώμη μου, να γίνει ρητό εύρημα πάνω στο θέμα αυτό και το μόνο εύρημα που είναι δυνατό να γίνει είναι ότι η σύσταση του Διευθυντή συνάδει και βρίσκεται σε απόλυτη αρμονία με την όλη εικόνα που παρουν-

σιάζουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις και τα άλλα στοιχεία των φακέλων των υποψηφίων που ήταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ..

Δεν είναι η πρώτη φορά που συστάσεις Προϊσταμένων Τμημάτων διατυπώθηκαν με παρόμοιο λακωνικό τρόπο. Στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Αργυρούλλας Βασιλείου** (1990) 3 Α.Α.Δ. 226, ο Διευθυντής του Τμήματος συστήνοντας τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα διατύπωσε τη σύστασή του στην Ε.Δ.Υ. ως εξής: "Με βάση τα τρία κριτήρια στο σύνολό τους και αφού έλαβε υπόψη τις απόψεις των προϊσταμένων αδελφών, συστήνει τους εξής: "Στην ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Α. Λοΐζου αναφέρθηκε στο περιεχόμενο της πιο πάνω σύστασης και είτε τα εξής:

"Είναι φανερό ότι η σύσταση αυτή δεν περιορίζεται μόνο στις τρεις γραμμές της διατύπωσής της μέσα στο πρακτικό που παραθέσαμε, αλλά φέρει πίσω της και το περιεχόμενο των εμπιστευτικών εκθέσεων και των προσωπικών φακέλων, όπως επίσης και στοιχεία προσωπικών απόψεων τις οποίες ο ίδιος είχε διαμορφώσει κατόπιν ενημερώσεώς του από πρόσωπα που είχαν άμεση γνώση περί των υποψηφίων. Αυτή είναι μια ορθή προσέγγιση και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί παρέκκλιση ή αντίθεση προς το τι λέχθηκε στην υπόθεση **Christodoulides and Another v. Educational Service Commission** (1986) 3(B) C.L.R. 1637, η οποία διαφοροποιείται διότι εκεί επρόκειτο περί απόψεων και συστάσεων τις οποίες το ίδιο το διοικητικό όργανο επήρε από διάφορους τμηματάρχες, αλλά ουδέποτε κατέγραψε το περιεχόμενό τους.

Εν πάση περιπτώσει στην προκειμένη περίπτωση έχουμε εξετάσει τα στοιχεία του φακέλου και έχουμε δει από την εκτεταμένη σύγκριση την οποία έκανε και η ίδια η Επιτροπή στο σχετικό πρακτικό της, ότι η αιτήτρια και τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια προ της λήψεως της επιδικίου αποφάσεως εμπιστευτικές εκθέσεις στις οποίες χαρακτηρίζοντο στο σύνολό τους ως εξαιρετικοί. Διαφέρουν οι εμπιστευτικές εκθέσεις των τριών προηγούμενων ετών προς όφελος της αιτήτριας. Ταυτόχρονα τα προσόντα όλων είναι περίπου τα ίδια. Υπερέχουν όμως τα ενδιαφερόμενα μέρη σε αρχαιότητα η οποία κυμαίνεται μεταξύ τριών και επτά ετών. Επομένως στο στοιχείο της συστάσεως του Διευθυντή μπορούσε και πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει υπεισέλθει και το στοιχείο της αρχαιότητας το οποίο όπως λέχθηκε και σε απόφαση του Δικαστηρίου τούτου μπορεί να ισοζυγίσει ελαφρώς καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις ή στη δεδομένη περίπτωση και καλύτερα προσόντα και εν πάση περιπτώσει τα τέσσε-

ρα τελευταία χρόνια είχαν τις ίδιες εμπιστευτικές εκθέσεις."

5 Στην υπόθεση *Ανδρέα Καϊτάνη και Άλλοι v. Δημοκρατίας*
(ανωτέρω) στην οποία ένα από τα επιχειρήματα των αιτητών ήταν
ότι οι συστάσεις των ενδιαφερομένων μερών από τον Προϊστάμε-
νο του Τμήματος έπασχαν γιατί ήταν "σύντομες", τονίστηκε ότι,
οσοδήποτε επιθυμητό και να είναι οι συστάσεις των Διευθυντών
να είναι αναλυτικές και εκτεταμένες, "σύντομες" συστάσεις παρα-
10 μένουν έγκυρες αν συνάδουν με το περιεχόμενο των φακέλων και
ότι αγνοούνται μόνο αν είναι αντίθετες ή δε συνάδουν προς την
όλη εικόνα των υποψηφίων όπως φαίνεται από τις εμπιστευτικές
εκθέσεις και τα στοιχεία των φακέλων ή αν είναι παράλογες.

15 Στην υπόθεση *Yiangoullis v. Republic* (1988) 3(A) C.L.R.
266, στην οποία η σύσταση του Διευθυντή περιοριζόταν πάλι σε
γενική αναφορά στα τρία καθιερωμένα κριτήρια, ο Δικαστής Α.
Λώρης είπε τα εξής:

20 "In the instant case the recommendation of the Head of the
Department, as reproduced in the sub-judice decision reads:
'Having in mind the three criteria as a whole, merit, qualifications
and seniority he considers that the most suitable for the post is
Kyriakos Demetriades' (the interested party).

25 Examining the confidential reports and the personal file of the
applicant and the interested party I hold the view that the
recommendations of the Head of the Department were quite
consistent with the overall picture transpiring from the
confidential reports and the relevant administrative files, as we
30 have seen above, in respect of merit and as it will appear later on
in the present judgment in respect of qualifications and seniority.

35 And in this connection I may as well add here that, the fact that
the Head of the Department did not comment on all candidates
does not affect the weight of his recommendation (*Vide*
Constantinou v. The Republic (1980) 3 C.L.R. 551 at p. 561)."

40 Πολύ πρόσφατα, στην υπόθεση *Καϊλής και Άλλος v. Δημο-*
κρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2135, ο Δικαστής Α. Κούρρης απόρρι-
ψε επιχείρημα των αιτητών ότι η Ε.Δ.Υ. όφειλε να αγνοήσει τη
σύσταση του ενδιαφερομένου μέρους από το Διευθυντή του Τμή-
ματος γιατί δεν περιείχε αιτιολογία, λέγοντας τα εξής:

"Οι συστάσεις του Διευθυντή του Τμήματος εμφανίζονται

στο παράρτημα 6, όπου αναγράφονται τα εξής:

‘Στη συνεδρίαση ήταν παρών και ο Διευθυντής του Τυπογραφείου κ. Χρυσόστομος Σοφιανός. Αυτός ανέφερε τα εξής:

5

Για τη θέση Επιθεωρητή στο Κυβερνητικό Τυπογραφείο που είναι θέση Προαγωγής και με βάση τα Σχέδια Υπηρεσίας και το άρθρο 44 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων που αναφέρεται στις διεκδικήσεις των υπαλλήλων για προαγωγή και συνεκτιμώντας την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα, συστήνει για προαγωγή την Έρση Μιχαηλίδου.’

10

Ο ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι πρόκειται για ασαφή και αόριστη αναφορά για συνεκτίμηση των τριών κριτηρίων που δεν περιέχει αιτιολογία.

15

Δε θα συμφωνήσω με τη θέση αυτή. Κατά τη γνώμη μου, στη σύσταση του Διευθυντή προσδιορίζονται σαφώς τα κριτήρια στα οποία βασίστηκε και που είναι εκείνα που καθορίζονται στο άρθρο 44(2) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 33/67, δηλαδή η αξία, τα προσόντα και η αρχαιότητα. Αποκαλύπτονται επομένως, οι λόγοι της σύστασης σε τρόπο που είναι δυνατός ο έλεγχος της αντικειμενικής τους υπόστασης και τούτο συνάδει απόλυτα με τις αρχές που προκύπτουν από την υπόθεση *Yenakritou and Others v. The Republic* (1985) 3 C.L.R. 2731, που επικαλείται ο αιτητής.”

20

25

Τελειώνοντας όσα είχα να πω πάνω στο θέμα της επίδικης σύστασης του Διευθυντή του ΑΤΙ στην παρούσα υπόθεση, θα ήθελα να αναφερθώ στην υπόθεση *Rousos v. Republic* (1986) 3(A) C.L.R. 723, στην οποία ο Δικαστής Γ. Πικής είπε ότι στις περιπτώσεις που ο Προϊστάμενος του Τμήματος δίδει αιτιολογία για τις συστάσεις του, οι συστάσεις πρέπει να συνάδουν με την αιτιολογία αυτή και ότι, όπως η Ε.Δ.Υ. οφείλει να θεμελιώνει την απόφασή της πάνω στα τρία κριτήρια που καθορίζει ο Νόμος, δηλαδή την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα, έτσι και ο Προϊστάμενος του Τμήματος οφείλει να θεμελιώνει τη δική του σύσταση πάνω στα ίδια τρία κριτήρια με την ίδια πιο πάνω σειρά.

30

35

Από τις πιο πάνω αυθεντίες προκύπτει ότι η Ε.Δ.Υ. λανθασμένα αγνόησε τη σύσταση του Διευθυντή του ΑΤΙ υπέρ του Αιτητή με την αιτιολογία ότι αυτή δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη. Εφόσον η σύσταση αυτή του Διευθυντή δεν έρχεται σε αντίθεση, τουλάχιστον συνάδει απόλυτα, με την όλη εικόνα που συνθέτουν οι εμπι-

40

5 στευτικές εκθέσεις και τα άλλα στοιχεία των φακέλων των υποψηφίων, η Ε.Δ.Υ. όφειλε να την είχε λάβει υπόψη της στην αξιολόγηση και στη σύγκριση των υποψηφίων που έκαμε και να προσδώσει σ' αυτή την αυξημένη σημασία που η νομολογία καθορίζει ενόψει του γεγονότος ότι η αποτελεσματική και η επιτυχής εκτέλεση των
 10 καθηκόντων της επίδικης κενής θέσης απαιτεί και προϋποθέτει εξειδικευμένες γνώσεις και ενόψει του γεγονότος ότι οσοδήποτε μικρή και να είναι η υπεροχή του Αιτητή, όπως προκύπτει από το σύνολο των εμπιστευτικών εκθέσεων, η υπεροχή αυτή μεγεθύνεται
 15 σε μεγάλο βαθμό από τη σύσταση του Διευθυντή. Η αιτιολογία λοιπόν που έδωσε η Ε.Δ.Υ. και που είχε καθήκον να δώσει, σύμφωνα με τη νομολογία, όταν αποφάσιζε να αγνοήσει τη σύσταση του Διευθυντή του ΑΤΙ, δεν ευσταθεί και θα πρέπει να θεωρηθεί ως να μην είχε δοθεί ποτέ. Πάσχει επομένως η τελική απόφαση της
 20 Ε.Δ.Υ. για το λόγο αυτό. Αυτό σημαίνει ότι η Ε.Δ.Υ. ενήργησε στην παρούσα περίπτωση κάτω από πλάνη αναφορικά με τα πράγματα και το νόμο και ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε καθ' υπέρβαση εξουσίας και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να ακυρωθεί.

20 Είναι πιθανόν να ενδείκνυται, ακόμα και να επιβάλλεται ίσως, να προχωρήσω στη λεπτομερή εξέταση και συνεκτίμηση των στοιχείων των φακέλων του Αιτητή και του Ενδιαφερομένου Μέρους με σκοπό την εξαγωγή συμπεράσματος κατά πόσο ο Αιτητής έχει αποδείξει στην παρούσα υπόθεση έκδηλη υπεροχή έναντι του Ενδιαφερομένου Μέρους. Η διαπίστωση της ύπαρξης έκδηλης υπεροχής του
 25 Αιτητή θα αποτελούσε πρόσθετο λόγο ακύρωσης της επίδικης απόφασης. Αποφάσισα, εντούτοις, να μην προχωρήσω στο έργο αυτό και να αφήσω στο αρμόδιο όργανο που είναι η Ε.Δ.Υ. να συνεκτιμήσει όλα τα στοιχεία περιλαμβανομένης της σύστασης του Διευθυντή του ΑΤΙ, την οποία κακώς αγνόησε και να εξάξει τα δικά της συμπεράσματα ως προς την ταυτότητα του πλέον κατάλληλου υποψηφίου για την πλήρωση της επίδικης κενής θέσης.
 30

35 Η προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση της Ε.Δ.Υ. με την οποία προήγαγε το Ενδιαφερόμενο Μέρος στην επίδικη κενή θέση ακυρώνεται. Δεν προτίθεμαι να κάμω οποιαδήποτε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα κάτω από τις παρούσες περιστάσεις.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.